

KALLELSE/FÖREDRAGNINGSLISTA

2017-05-30

ÄLDREOMSORGSNÄMNDEN

Tid	Måndag den 30 maj kl.14.00
Plats	Demokratin, Södertälje stadshus
Sekreterare	Johan Karlsson
Ordförande	Kerstin Pettersson (V)

Ärenden

1. Upprop

2. Protokollets justering

3. Fastställande av dagordning

Informationsärenden

4. Allmänhetens frågestund

5. Ordförande informerar

6. Socialdirektören informerar

7. Information om Björkmossen

8. Revisionsplan för 2017

9. Information om "Framtidsfullmakt"

10. Information om riktlinjer avvikelshantering HSL samt anmälan lex Maria

Beslutsärenden

11. Svar på medborgarförslag om Trivselvärdinnor på äldreboenden

Dnr: 16/083

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2017-05-09
- Medborgarförslag daterat 2016-08-26

12. Rapportering av ej verkställda beslut och avbrott enligt SoL och LSS, kvartal ett 2017

Dnr: 17/005

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2017-04-20
- Rapport ej verkställda beslut kvartal ett 2017, daterad 2017-04-20

13. Äldreomsorgsnämndens Delårsbokslut

Dnr: 17/003

Beslutsunderlag

- Beslutsunderlag eftersänds till mötet

14. Framtida utförare av hemtjänst

Dnr: 17/015

Beslutsunderlag

- Social- och omsorgskontorets rapport "Framtida utförande av hemtjänst"
- Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse

15. Yttrande över programsamråd Östertälje station

Dnr: 17/018

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2017-05-05
- Yttrande över programsamråd Östertälje, daterad 2017-05-05
- Samhällsbyggnadskontorets förslag till program för området kring Östertälje station i Södertälje på Södertälje kommuns webbplats: www.sodertalje.se/program/ostertalje

16. Revidering av riktlinjer för avgifter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Dnr: 16/090

Beslutsunderlag

- Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse daterad 2017-02-16

17. Ärendebalans

18. Anmälningssärenden

19. Delegationsbeslut

20. Övriga frågor

Med vänlig hälsning

Kerstin Pettersson (V)
Ordförande
Äldreomsorgsnämnden
Telefon (direkt): 08-523 030 72
E-post: kerstin.a.pettersson@sodertalje.se

Johan Karlsson
Sekreterare
Äldreomsorgsnämnden
Telefon (direkt): 08-523 018 95
Johan.Karlsson@sodertalje.se

KTJÄNSTESKRIVELSE

2017-05-09

Social- och omsorgskontoret

Äldreomsorgsnämnden

Ärende 11

Utvärdering av trivselsvårdinnor på äldreboenden

Dnr: ÄON 16/083

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige överlämnade i oktober 2016 ett medborgarförslag till äldreomsorgsnämnden för beredning och beslut (KF 2016-10-31, § 181). Enligt medborgarförslaget skulle det skapas fasta tjänster för trivselsvårdinnor på vård- och omsorgsboenden i kommunen.

Ärendet togs upp vid äldreomsorgsnämndens sammanträde 2017-03-06 och nämnden fattade då beslut om att återremittera ärendet till kontoret för utvärdering av trivselsvårdinnan på Glasberga och utredning av kostnaderna för trivselsvårdinnor.

Glasberga vård- och omsorgsboende har en så kallad "trivselsvårdinna" anställd i verksamheten. Trivselsvårdinnan har en anställning genom arbetsförmedlingens "nystartsjobb". Nystartsjobb är en statlig subventionerad sysselsättning som infördes av regeringen den 1 januari 2007.

Glasberga får anställningen subventionerad med 76 %. När subventioneringen av anställningen upphör finns inte möjlighet till fortsatt anställning då verksamhetens budget endast täcker anställning av utbildad vård- och omsorgspersonal, vilket inte trivselsvårdinnan är. En subventionerad anställning gäller endast under en viss period och inom specifika ramar och får inte användas som ett alternativ till en ordinarie anställning.

Trivselsvårdinnan har under sin anställning roterat runt på de sju avdelningarna på Glasberga (68 boende). Hennes uppdrag består i att arrangera aktiviteter för de boende, så som t.ex. bingo, högläsning, sittgympa, fika etc. Hon har en anställning på 75 % och arbetar måndag till fredag.

Den årliga kostnaden för att anställa en trivselsvårdinna på 100 % skulle 2017 uppgå till ca. 420 tkr (beräkningen utgår från en uppskattad månadslön på 25 tkr). Skulle trivselsvårdinnor anställas på samtliga kommunens vård- och omsorgsboenden (8 st.) så skulle den årliga kostnaden för äldreomsorgen 2017 uppgå till ca. 3,36 mkr.

Att de boende får komma ut och får ta del av aktiviteter är en del av det beviljade biståndet och således något som ombesörjs av boendets ordinarie personal. Det föreligger inget behov av att ytterligare stärka upp med trivselsvårdinnor för att säkra att dessa insatser utförs.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-05-09

Medborgarförslag daterat 2016-08-26

Ärendet

Kommunfullmäktige överlämnade i oktober 2016 ett medborgarförslag till äldreomsorgsnämnden för beredning och beslut (KF 2016-10-31, § 181). Enligt medborgarförslaget skulle det skapas fasta tjänster för trivselvårdinnor på vård- och omsorgsboenden i kommunen.

Ärendet togs upp vid äldreomsorgsnämndens sammanträde 2017-03-06 och nämnden fattade då beslut om att återremittera ärendet till kontoret för utvärdering av trivselvårdinnor på Glasberga och utredning av kostnaderna för trivselvårdinnor.

Bakgrund

Glasberga vård- och omsorgsboende har en så kallad "trivselvårdinna" anställd i verksamheten. Trivselvårdinnan har en anställning genom arbetsförmedlingens "nystartsjobb". Nystartsjobb är en statlig subventionerad sysselsättning som infördes av regeringen den 1 januari 2007. Arbetsgivare som anställer en långtidsarbetslös (omfattar även sjukskrivna, förtidspensionerade och nyanlända flyktingar) får anställningen subventionerad under en begränsad tidsperiod (sex månader till fem år). Glasberga får anställningen subventionerad med 76 %. När subventioneringen av anställningen upphör finns inte möjlighet till fortsatt anställning då verksamhetens budget endast täcker anställning av utbildad vård- och omsorgspersonal, vilket inte trivselvårdinnan är. En subventionerad anställning gäller endast under en viss period och inom specifika ramar och får inte användas som ett alternativ till en ordinarie anställning.

Förutsättningar för trivselvårdinnan

Trivselvårdinnan har under sin anställning roterat runt på de sju avdelningarna på Glasberga (68 boende). Hennes uppdrag består i att arrangera aktiviteter för de boende, så som t.ex. bingo, högläsning, sittgympa, fika etc. Hon har en anställning på 75 % och arbetar måndag till fredag. Det innebär att hennes möjligheter att tillgodose de boendes behov av sociala aktiviteter och samvaro är begränsat. Det huvudsakliga ansvaret för detta åligger fortfarande boendets ordinarie omvårdnadspersonal, som dagligen arbetar med aktiviteter för de boende, så väl individuellt som i grupp.

Årlig kostnad för att anställa trivselvårdinnor

Den årliga kostnaden för att anställa en trivselvårdinna på 100 % skulle 2017 uppgå till ca. 420 tkr (beräkningen utgår från en uppskattad månadslön på 25 tkr). Skulle trivselvårdinnor anställas på samtliga kommunens vård- och omsorgsboenden (8 st.) så skulle den årliga kostnaden för äldreomsorgen 2017 uppgå till ca. 3,36 mkr. Denna kostnad motsvarar ca sju heltidsanställda undersköterskor eller ca. sex heltidsanställda sjuksköterskor, arbetsterapeuter eller fysioterapeuter.

Mål och resultat

Under 2016 har kommunens vård- och omsorgsboenden arbetat aktivt med att förbättra möjligheterna för de boende att få individuella aktiviteter och utevistelser i den omfattning som den boendes genomförandeplaner föreskriver.

I 2016 års verksamhetsplan för äldreomsorgsnämnden utgjorde detta måttetal för nämndmålet ”Kommunens vård- och omsorgsboenden ska säkra god livskvalitet för äldre”. Trots att målet inte uppnåddes fullt ut har stora förbättringar skett under 2016, något som bland annat syns tydligt i resultaten från den nationella brukarundersökningen ”Så tycker de äldre om äldreomsorgen”. Södertälje kommuns resultat på frågan om de boende anser sig vara ganska eller mycket nöjda med aktiviteterna som erbjuds på deras boende har stigit med 11 procentenheter sedan 2015 och 2016 ligger kommunens resultat 6 procentenheter högre än såväl Stockholms län som riket.

	Södertälje	Stockholms län, ovägt medel*	Riket
2015	58 %	60 %	63 %
2016	69 %	63 %	63 %

*Ovägt medel innebär att alla kommuners resultat tillskrivs samma värde oavsett kommunens storlek.

Om resultatet bryts ner på enhetsnivå framträder dock skillnader i resultat mellan kommunens boenden. Resultaten kan dock inte förklaras av tillgång eller avsaknad av trivselsvårdinna utan snarare av hur de olika boendena arbetar med aktiviteter. Wijbackens vård- och omsorgsboende har kommunens högsta resultat.

Vård- och omsorgsboende (enhet)	Resultat 2016 Sociala aktiviteter
Glasberga	82 %
Heikensköldska	65 %
Lillängen	80 %
Mariekällgården	72 %
Solgläntan	-
Tallhöjden	50 %
Wijbaken	89 %
Oxbackshemmet	64 %

Arbetet med att utveckla genomförandeplanerna och stärka deras status som styrande dokument för arbetet med den enskilde brukaren fortsätter under 2017. Kommunens vård- och omsorgsboenden kommer under året att, i områdesplanen, fortsätta mäta hur väl genomförandeplanerna följs avseende utevistelser och individuella aktiviteter.

Slutsats

Att de boende får komma ut och får ta del av aktiviteter är en del av det beviljade biståndet och således något som ombesörjs av boendets ordinarie personal. Då omvårdnadspersonalen har rätt till heltidsanställning arbetar många av de anställda på kommunens vård- och omsorgsboenden i dag heltid, vilket medför att det ofta blir överlappningstid mellan olika arbetspass. Vid dessa tillfällen finns möjlighet för ordinarie personal att ägna tid åt olika typer av aktiviteter för de boende. Det innebär att det inte föreligger behov av att utöka med så kallade trivselvårdinnor för att tillgodose behovet av personal för den här typen av insats.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Den årliga kostnaden för att anställa en trivselvårdinna på 100 % skulle 2017 uppgå till ca. 420 tkr (beräkningen utgår från en uppskattad månadslön på 25 tkr). Skulle trivselvårdinnor anställas på samtliga kommunens vård- och omsorgsboenden (8 st.) så skulle den årliga kostnaden för äldreomsorgen 2017 uppgå till ca. 3,36 mkr. Denna kostnad motsvarar ca sju heltidsanställda undersköterskor eller ca. sex heltidsanställda sjuksköterskor, arbetsterapeuter eller fysioterapeuter. För att trivselvårdinnor ska kunna anställas krävs då att andra tjänster motsvarande denna kostnad tas bort.

Kontorets förslag till nämnden:

1. Äldreomsorgsnämnden avslår medborgarförslaget.

Lenita Granlund
Socialdirektör

Jennie Enström
Kvalitetsutvecklare

Handläggare: Jennie Enström
Kvalitetsutvecklare
Staben
Telefon (direkt): 08-523 01 503
E-post: jennie.enstrom@sodertalje.se

Beslutet skickas till

L Barhanko
Akten

§ 181 "Trivselsvårdinnor vid äldreboenden" - medborgarförslag

SÖDERTÄLJE KOMMUN	
Social- och omsorgskontoret	
2016-11-10	
Dnr 16/083	9623

Bil A:144, Dnr: KS 16/288

Sammanfattning av ärendet

Lody Barhanko har inlämnat ett medborgarförslag där hon föreslår att det skapas fasta tjänster för trivselsvårdinnor på äldreboenden i kommunen.

Vid sammanträdet informerar Lody Barhanko kommunfullmäktige om sitt förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Medborgarförslaget överlämnas till äldreomsorgsnämnden för beredning och beslut.

Beslutet skickas till

L Barhanko

Äldreomsorgsnämnden

Akten

Justerandes signum

LA m El

Anslagsdatum

2016-11-08

Utdragsbestyrkande

[Signature]

SÖDERÅLIE KOMMUN	
Socialtjänstkontor / (skolor)	
2016-11-10	
ÄON	
Dnr 16/083	9622

MEDBORGARFÖRSLAG

"Behåll trivselvårdinnorna på Glasberga vård- och omsorgsboende"

Medborgarförslag

Dnr KS 16/288

Bedömning

Kommunfullmäktiges presidium har bedömt medborgarförslaget från Lody Barhanko.

Presidiets beslut

Medborgarförslaget överlämnas till äldreomsorgsnämnden för beredning och beslut.

Beslutet expedieras till:

Lody Barhanko

ÄON

Akten

**Södertälje
kommun**

☒ **MEDBORGARFÖRSLAG**

☐ **MEDBORGARFRÅGA**

SÖDERTÄLJE KOMMUN	
Social och omsorgskommor	
2016-11-10	
Dnr	Rnr

Personuppgifter i ansökan behandlas i enlighet med PUL. Du medger att informationen du lämnar får lagras och bearbetas i register av förvaltning/nämnd. Du har rätt att begära utdrag och rättelser.

Ankomststämpel

SÖDERTÄLJE KOMMUN	
Kommunstyrelsen	
2016-08-30	
Dnr	Rnr

Medborgarförslaget/Medborgarfrågan skickas till adressen längst ner på blanketten.

Förslag/Fråga

Jag arbetar för närvarande som trivselsvårdinna på Glasberga vård- och omsorgsboende. Anledningen till att jag skriver till er är att min tjänst som trivselsvårdinna kommer försvinna när min insats från Arbetsförmedlingen tar slut i augusti 2017.

I politiken pratar man väldigt mycket om hur dåligt våra äldre har det och om att vi behöver göra det bättre för dem. På Glasberga vård- och omsorgsboende tycker jag att de äldre har det bra. För att ni ska förstå på vilket sätt vi sätter guldkant på deras tillvaro så ska jag beskriva hur en arbetsdag kan se ut för mig.

Jag arbetar vardagar mellan 09.00-15.30. Varje vecka byter jag avdelning och stannar då på den avdelningen en hel vecka. Jag börjar med att berätta för brukarna vilken dag det är, vem som har namnsdag, hur vädret kommer bli de närmaste dagarna och jag läser även en del nyheter för dem. Detta skapar en gemenskap, vilket uppskattas av brukarna. Efter detta går jag ut med några av dem på en promenad i det friska. Måndagar, torsdagar och fredagar är det gymnastik, och på tisdagar är det sygrupp. På onsdagarna har vi tipspromenad. Vid dessa aktiviteter är min arbetsuppgift att motivera brukarna till att delta i aktiviteterna, men även att hjälpa till att aktivera dem i salen. Ungefär en timme om dagen ägnar vi oss åt att spela spel, läsa böcker eller jobba med ett collage. På tisdagar har vi bingo, och inför detta brukar jag baka tillsammans med brukarna. Ibland behöver de bara någon att prata med över en kopp kaffe. Då finns jag där för att göra det, eller sjunga eller ta en promenad. Vi har en frisörhörna på boendet där man till exempel kan få håret fönat eller naglarna filade och målade.

Hur skulle brukarnas vardag se ut om inte trivselsvårdinnorna fanns kvar? Jag och min kollega, vars tjänst avslutas inom kort, har byggt upp en trygghet bland brukarna, men även bland undersköterskorna. Som undersköterska har man fullt upp med duschning, dukning, rapportering m.m. Därmed finns inte tid till de arbetsuppgifter som jag har. Brukarna som bor på Glasberga vård- och omsorgsboende är precis som du och jag. Skillnaden är att du och jag har våra familjer att åka hem till efter jobbet, vilket inte de har på samma sätt. Därför bör ni satsa på att ge våra äldre en tryggare vardag genom att skapa fasta tjänster för trivselsvårdinnor på äldreboenden runtom i kommunen. Jag är väldigt nöjd med min arbetsplats, och mina kollegor är nöjda med mig. På grund av ekonomin finns inte möjlighet att förlänga mitt avtal efter augusti 2017. Därför vädjar jag nu till er om att införa en post för sådana tjänster i budgeten för år 2017.

Hälsningar,

Postadress
Södertälje kommun
Stadskansliet
151 89 SÖDERTÄLJE

Besöksadress
Campusgatan 26

Telefon
08-523 010 00 (vxl)

E-postadress
sodertalje.kommun@sodertalje.se
Internetadress
www.sodertalje.se

Lody Barhanko
Trivselsvårdinna
Glasberga vård- och omsorgsboende

Personuppgifter

Namn	
Lody Barhanko	
Adress	Postadress
Visthusvägen 7	15259 Södertälje
Telefon (även riktnummer)	Telefon mobil (även riktnummer)
0736387202	0736387202
E-postadress	
-	

Namnteckning

Ort och datum	
Södertälje, 2016-08-26	
Namnteckning	Namnförtydligande
Lody Barhanko	Lody Barhanko

Postadress
Södertälje kommun
Stadskansliet
151 89 SÖDERTÄLJE

Besöksadress
Campusgatan 26

Telefon
08-523 010 00 (vxl)

E-postadress
sodertalje.kommun@sodertalje.se
Internetadress
www.sodertalje.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-04-20

Social- och omsorgskontoret

Äldreomsorgsnämnden

Ärende 12

Rapportering av ej verkställda beslut och avbrott enligt SoL och LSS, kvartal ett 2017

Dnr: ÄON 17/005

Sammanfattning av ärendet

Enligt 16 kap 6 f-h §§ socialtjänstlagen (SoL), 28 f-h §§ lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och 9 kap 10 § kommunallagen (KL) är kommunerna skyldiga att anmäla samtliga gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader. Syftet är att stärka rättssäkerheten för enskilda som beviljats bistånd. Ansvarig nämnd har skyldighet att rapportera till kommunens revisorer, kommunfullmäktige och Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljad insats inte verkställts inom tre månader. Nämnden ska även rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader.

Äldreomsorgsnämndens verksamheter har inte några gynnande ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § SoL att rapportera för kvartal ett 2017.

Under första kvartalet 2017 har 23 ärenden som tidigare rapporterats till IVO som ej verkställda verkställts. Väntetiden för dessa ärenden var i snitt 118 dagar. Därutöver har en person avlidit och två har tagit tillbaka sin ansökan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-04-20

Rapport ej verkställda beslut kvartal ett 2017, daterad 2017-04-20

Ärendet

Enligt 16 kap 6 f-h §§ socialtjänstlagen (SoL), 28 f-h §§ lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och 9 kap 10 § kommunallagen (KL) är kommunerna skyldiga att anmäla samtliga gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader. Syftet är att stärka rättssäkerheten för enskilda som beviljats bistånd. Ansvarig nämnd har skyldighet att rapportera till kommunens revisorer, kommunfullmäktige och Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljad insats inte verkställts inom tre månader. Nämnden ska även rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader.

Som yttersta konsekvens kan IVO hos förvaltningsrätten ansöka om utdömande av en särskild avgift hos förvaltningsrätten.

Äldreomsorgsnämnden ska anmäla nya ärenden i en individrapport. Även ärenden som efter ytterligare tre månader inte är verkställda ska anmälas i *individrapporten* samt tidigare inrapporterade ärenden som har verkställts i en *kvartalsrapportering*.

Nämnden ska fortsätta att rapportera ej verkställt beslut tills beslutet är verkställt eller avslutat av annan anledning, en så kallad *återrapportering*. Ansvarig nämnd kan när som helst rapportera att ett beslut har verkställts.

Rapporten redovisas efter verksamhetsområde och siffrorna sammanställs i en tabell.

Rapportering har gjorts till IVO. Statistikrapporten den 20 april 2017 visar att Äldreomsorgsnämndens verksamheter inte har några gynnande ej verkställda beslut enligt 4 kap 1§ SoL att rapportera för kvartal ett 2017.

Under första kvartalet 2017 har 23 ärenden som tidigare rapporterats till IVO som ej verkställda verkställts. Väntetiden för dessa ärenden var i snitt 118 dagar. Därutöver har tre ärenden avslutats av annan anledning som till exempel att personen avlidit eller tagit tillbaka sin ansökan.

Kontorets/förvaltningens förslag till nämnden:

Äldreomsorgsnämnden godkänner rapporten för kvartal ett år 2017 och överlämnar den till Kommunfullmäktige och till Kommunrevisorerna.

Lenita Granlund
Socialdirektör

Mari Lindskog
Verksamhetsstrateg

Handläggare: Mari Lindskog
Verksamhetsstrateg
Staben
Telefon (direkt): 08-523 043 93
E-post: mari.lindskog@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen

Akten

Rapport | 2017-04-20

Ej verkställda beslut

Kvartal ett 2017

Mari Lindskog
Verksamhetsstrateg
Social- och omsorgskontoret/Staben
Telefon (direkt): 08-523 043 93
E-post: mari.lindskog@sodertalje.se

Statistikrapport avseende ej verkställda gynnande beslut kvartal fyra 2016

Denna rapport redovisar ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL) och rapportering enligt 16 kap 6 f-h §§ SoL och 9 kap 10 § kommunallagen (KL) till äldreomsorgsnämnden, kommunfullmäktige samt kommunens revisorer över antal gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut samt antal gynnande beslut som inte verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställighet avbröts.

Rapporten avser kvartal ett 2017 med fördelning över de verksamhetsområden som äldreomsorgsnämndens ansvarar över. Äldreomsorgsnämndens verksamheter har inte några gynnande ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § SoL att rapportera för kvartal ett 2017.

Under första kvartalet 2017 har 23 ärenden som tidigare rapporterats till IVO som ej verkställda verkställts. Väntetiden för dessa ärenden var i snitt 118 dagar. Därutöver har tre ärenden avslutats av annan anledning som till exempel att personen avlidit eller tagit tillbaka sin ansökan.

Myndigheten för äldre och personer med funktionsnedsättning

Redovisningen för Myndigheten för äldre och personer med funktionsnedsättning har visat att det vid kvartal ett 2017 inte fanns några beslut som inte verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut eller några gynnande beslut som inte verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställighet avbröts.

Beslut som blivit verkställda under första kvartalet 2017

Under första kvartalet 2017 har 23 ärenden som tidigare rapporterats till IVO som ej verkställda verkställts. Väntetiden för dessa ärenden var i snitt 118 dagar. Därutöver har tre ärenden avslutats av annan anledning som att personen avlidit eller tagit tillbaka sin ansökan. Tabell över verkställda beslut finns nedan.

Född	Kön	Insats	Lagrum	Datum för beslut/ avbrott	Verkställt datum	Väntetid dagar
1940	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-10-05	2017-01-23	109
1930	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-09-23	2017-01-05	103

1931	Man/Pojke	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-08-17	2016-12-06	110
1921	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-08-31	2016-12-28	118
1928	Man/Pojke	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-09-14	2017-01-04	111
1938	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-09-27	2017-01-17	111
1939	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-08-04	2016-12-22	139
1925	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-09-27	2017-01-09	103
1921	Man/Pojke	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-10-12	2017-01-06	104
1923	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-07-27	2016-11-28	123
1930	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-09-14	2017-02-21	159
1932	Man/Pojke	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-07-26	2016-11-08	104
1931	Man/Pojke	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-08-02	2016-12-07	126
1939	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-07-19	2016-12-05	138
1926	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-09-23	2016-12-28	95
1936	Man/Pojke	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-09-14	2016-12-16	92
1927	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-09-09	2016-12-19	100
1925	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-09-07	2017-01-02	88

1934	Man/Pojke	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-08-17	2016-11-28	102
1926	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-08-26	2017-01-02	128
1932	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-10-10	2017-01-09	90
1939	Kvinna/Flicka	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-10-05	2017-02-23	140
1931	Man/Pojke	Särskild boendeform	SoL 4.1	2016-06-16	2017-02-13	241

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-05-09

Social- och omsorgskontoret

Kommunstyrelsen

Äldreomsorgsnämnden

Omsorgsnämnden

Ärende 14

Framtida utförande av hemtjänst

KS Dnr KS 17/166, ÄON Dnr 17/015, OMS Dnr 17/033

Sammanfattning av ärendet

Beslut togs av kommunfullmäktige (2014-02-03, § 6) att avsluta valfrihetssystemet enligt LOV och istället göra en upphandling av hemtjänstutförare enligt LOU (Lagen om offentlig upphandling). Äldreomsorgsnämnden, omsorgsnämnden och kommundelsnämnderna fick uppdraget att införa den nya modellen för utförande av hemtjänst. Det nya systemet för valfrihet togs i bruk den 1 december 2014. Avtalet med de hemtjänstutförare som upphandlades enligt LOU löpte till november 2016.

En uppföljning av det nya valfrihetssystemet för hemtjänst gjordes under 2016 (beslut KF 2016-10-03, § 149). Förlängning av avtalen tecknades med samtliga utförare. Dessa löper ut i november 2017. Avtalen kan sedan förlängas ytterligare ett år, till och med november 2018.

Eftersom endast ett optionsår av nuvarande avtal med privata utförare av hemtjänst återstår behöver beslut tas avseende det fortsatta utförandet av hemtjänst i Södertälje kommun.

I föreliggande rapport görs en uppdaterad beskrivning av nuläget utifrån den uppföljning som gjordes 2016. Uppföljningen av antalet utförda timmar inom hemtjänsten och nettokostnaderna visar en fortsatt nedåtgående trend. Arbetet med att effektivisera verksamheten i egen regi och att skapa högre rättssäkerhet och kvalitet genom bland annat införande av digital tid- och insatsrapportering pågår. De biståndsbedömda timmarna har sedan 2016 visat en nedåtgående trend.

Mot bakgrund av att Södertälje kommuns modell för hemtjänst uppfyllt de målsättningar som kommunfullmäktige satt upp för verksamheten avser kontoret att nyttja det sista optionsåret i föreliggande avtal. Kontoret föreslår därtill att ny upphandling enligt LOU görs. För att säkerställa att nya avtal tecknats innan det sista optionsåret löper ut behöver en upphandling inledas senast i februari 2018. Arbetet med att förbereda ett kvalitetssäkrat underlag för upphandlingen behöver inledas senast till augusti 2017.

Förslag på modell för upphandlingen

För att fortsatt möjliggöra för leverantörer av olika storlek att lämna anbud i upphandlingen föreslås en fortsatt procentfördelning. Kontoret föreslår dock att andelen för egen regi respektive upphandlad volym justeras för att ta hänsyn till de förändrade villkor som minskningen av antalet beviljade timmar medför. För att ge samtliga utförare i systemet så likvärdiga villkor som möjligt föreslås, att andelen timmar som tillfaller egen regi, ligger i ett spann om 40 - 55 procent och att det är kommunstyrelsen, som beslutar den exakta procentuella fördelningen mellan egen regi och externa leverantörer.

Förslaget innebär att andelen timmar för egen regi ligger mellan 40 - 55 procent. Detta innebär således att spannet 60 - 45 procent konkurrensutsätts. Två externa leverantörer föreslås få 4 - 6 procent, en leverantör 9 - 12 procent och två leverantörer 14 - 18 procent beroende på vilket beslut som fattas i kommunstyrelsen. Beräkning har gjorts utifrån en ersättningsnivå på 390 kronor och den sammantagna bedömningen är att denna fördelning, ger skäliga villkor för utförande av hemtjänst.

Ersättningsnivån är en viktig del i en ersättningsmodell. Vid uppföljning på utförd tid ökar incitamenten för utföraren att utföra den beviljade tiden. För att ytterligare säkerställa en effektiv och hållbar modell föreslås att en översyn av ersättningsmodellen görs, där även möjligheten att införa momskompensation övervägs.

Beslutsunderlag

Social- och omsorgskontorets rapport "Framtida utförande av hemtjänst", daterad 2017-05-09

Social- och omsorgskontorets tjänsteskrivelse, daterad 2017-05-09

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

En central målsättning med nuvarande modell för utförande av hemtjänst var att uppnå kostnadskontroll. Såväl antalet utförda hemtjänsttimmar som antalet beviljade timmar har minskat, vilket även nettokostnadsutvecklingen visar. Arbetet med att effektivisera egen regi verksamheten är fortsatt prioriterat. En rättssäker biståndshandläggning och god kvalitet på uppföljningen är fortsatt centrala delar i en hållbar modell för hemtjänsten. De förväntade effekterna av införandet av digital tid- och insatsrapportering är att debiteringen ska stämma överens med den utförda tiden. När det nya systemet har varit i drift en tid förväntas också myndigheten få en tydligare bild av den egentliga tidsåtgången för beviljade insatser. Sammantaget är den långsiktiga förväntade effekten av utvecklingsarbetet att de insatser som utförs och debiteras ska spegla det biståndsbedömda behovet. Den modell för ersättning som tillämpas är också en viktig faktor. Eventuella ytterligare justeringar i denna kan få ekonomiska konsekvenser.

Förvaltningens förslag till äldreomsorgsnämnden och omsorgsnämnden:

1. Nämnden tillstyrker förslaget att ny upphandling av utförare av hemtjänst görs enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) utifrån föreslagen fördelningsprincip.
2. Nämnden tillstyrker att en översyn av ersättningsmodellen genomförs.
3. Nämnden tillstyrker att Kommunstyrelsen fastställer fördelningen mellan hemtjänst som utförs i egen regi och av externa hemtjänstföretag.

Förvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Äldreomsorgsnämnden får i uppdrag att genomföra ny upphandling av utförare av hemtjänst enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) utifrån föreslagen fördelningsprincip.
2. Äldreomsorgsnämnden och omsorgsnämnden får i uppdrag att genomföra en översyn av ersättningsmodellen.

Rickard Sundbom

Stadsdirektör

Lenita Granlund

Socialdirektör

Handläggare: Lisa Mattsson

Strateg

Stab

Telefon (direkt): 08-5230 3422

E-post: lisa.mattsson@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Äldreomsorgsnämnden

Omsorgsnämnden

KPR

KHR

Akten

Rapport | 2017-05-09

Framtida utförande av hemtjänst

KS Dnr KS 17/166

ÄON Dnr 17/015

OMS Dnr 17/033

Lisa Mattsson

Strateg

Stab

Telefon (direkt): 08-5230 3422

E-post: lisa.mattsson@sodertalje.se

Innehållsförteckning

1. Inledning och bakgrund	3
1.1 Syfte	3
2. Aktuell lägesbeskrivning	4
2.1 Södertälje kommuns modell för hemtjänst	4
2.2 Volym och nettokostnad	4
2.3 Beslut om ny ersättningsnivå	5
2.4 Pågående utvecklingsarbete	5
2.5 Valfärdsutredningen.....	6
2.6 Ny upphandlingslagstiftning	6
2.5 Brukarnöjdhet	7
2.6 Införande av kommunal hemsjukvård	8
3 Fortsatt utförande av hemtjänst enligt nuvarande modell – överväganden och förslag	10
3.1 Förutsättningar för en fortsatt hållbar modell	10
3.2 Förslag på tidplan och modell för ny upphandling enligt LOU	11

1. Inledning och bakgrund

Vid utförande av hemtjänst kan en kommun välja i vilken regi den ska utföras, antingen i egen regi eller helt eller delvis av privata utförare. Privata utförare kan erbjudas möjlighet att utföra hemtjänst genom ett valfrihetssystem enligt LOV (Lag om valfrihetssystem) eller genom att lämna anbud enligt LOU (Lagen om offentlig upphandling).

Beslut togs av kommunfullmäktige (2014-02-03, § 6) att avsluta ett valfrihetssystem enligt LOV och istället göra en upphandling av hemtjänstutförare enligt LOU. Äldreomsorgsnämnden, omsorgsnämnden och kommunaldelsnämnderna fick uppdraget att införa den nya modellen för införande av hemtjänst. Det nya systemet för valfrihet togs i bruk den 1 december 2014. Avtalet med de hemtjänstutförare som upphandlades enligt LOU löpte till november 2016. I samband med beslutet om LOU-upphandling togs också beslut om att den nya modellen skulle utvärderas efter 18 månader.

En uppföljning av det nya valfrihetssystemet för hemtjänst gjordes under 2016 (beslut KF 2016-10-03, § 149). I uppföljningen gjordes en genomgång av effekter på ekonomi, administration, avtalsuppföljning och brukare. Följande konstaterades:

- Antalet utförare av hemtjänst i Södertälje kommun har begränsats och ytterligare resurser för kontroll och uppföljning av utförare har inte behövt tillföras.
- Uppföljningsenhetens uppföljning av avtalen visade att utförarna generellt uppfyller de krav som specificerats i avtalet med Södertälje.
- Antalet utförda timmar inom hemtjänsten och därmed kostnaderna har minskat alltsedan LOV avskaffades och har fortsatt att minska under den tid som LOU-avtalen har löpt.
- Myndigheten har etablerat ett fungerande system för att administrera fördelningen av timmar och brukarval.
- Myndigheten arbetar kontinuerligt med att stärka processer och rutiner för att få korrekta underlag för biståndsbedömningen.

Sammantaget visade denna uppföljning att de målsättningar som angavs i uppdraget från kommunfullmäktige hade uppfyllts. Förlängning av avtalen tecknades med samtliga utförare enligt optionsår 1. Dessa avtal kan sedan förlängas ytterligare ett år, till och med november 2018.

1.1 Syfte

Eftersom endast ett optionsår av nuvarande avtal med privata utförare av hemtjänst återstår behöver beslut tas avseende det fortsatta utförandet av hemtjänst i Södertälje kommun. Syftet med denna rapport är att ge ett underlag för detta beslut.

2. Aktuell lägesbeskrivning

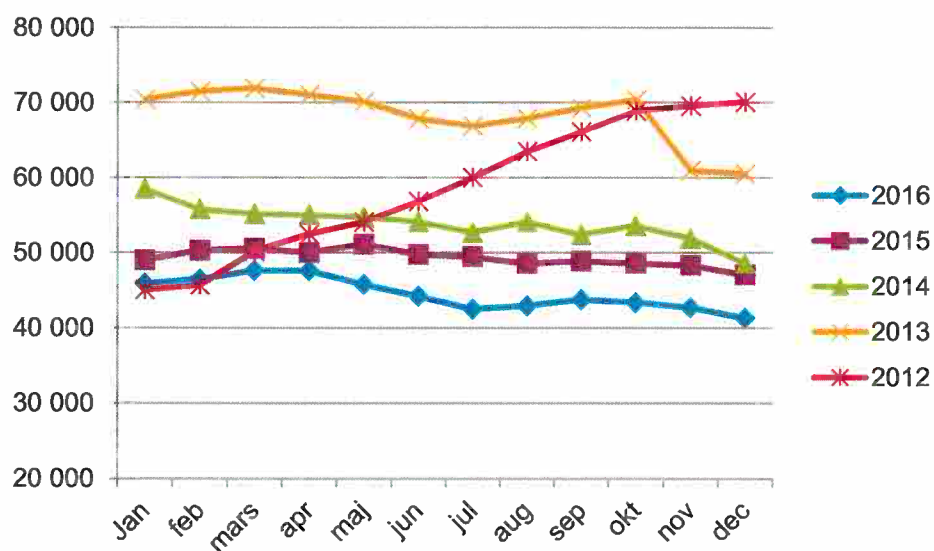
2.1 Södertälje kommuns modell för hemtjänst

Modellen har skapats utifrån en uppdelning av hemtjänstuppdraget såtillvida att en viss del avsatts för den kommunala egenregiverksamheten och resterande del har upphandlats enligt LOU. Förutom kommunens egenregi, som har den största delen av uppdraget med 55 procent av hemtjänstvolymen, har ytterligare fem utförare med olika stor andel av resterande timmar, avtal med kommunen. Andelen timmar som respektive utförare kan ha regleras utifrån det totala antalet timmar och justeras därför kontinuerligt. Brukaren kan önska utförare och om valet inte kan tillgodoses på grund av att ledig kapacitet saknas just då finns möjlighet att ställa sig i kö. Det finns också möjlighet att göra omval.

2.2 Volym och nettokostnad

En av de centrala målsättningarna vid införandet av den nya modellen för hemtjänst var att få kontroll på antalet timmar och kostnaderna för hemtjänsten. Antalet utförda timmar inom hemtjänsten har under 2016 fortsatt att ha en nedåtgående trend.

Diagram 1 Antal utförda timmar hemtjänst, personer över 65 år (inklusive larm, ledsagning och avlösning)

Detta avspeglas också i nettokostnaden för hemtjänst som 2016 är marginellt lägre än 2015.

Diagram 2 Nettokostnadsutveckling, Mkr hemtjänst personer över 65 år

(ej personligt utformat stöd eller boendestöd)

2.3 Beslut om ny ersättningsnivå

Ersättningsnivån är en viktig del i en ersättningsmodell. Vid uppföljning på utförd tid ökar incitamenten för utföraren att utföra den beviljade tiden¹. I en uppföljning som SKL har gjort under 2016 var snittersättningen för omvårdnad dagtid 398 kronor i system med elektroniskt uppmätt tid. Kommunernas olika ersättningsmodeller kan dock variera väsentligt, ex utifrån olika beslut om kompensation för glesbygd och momscompensation.

Beslut har tagits av äldreomsorgsnämnden att höja ersättningen per hemtjänststimme till 390 kronor. Ändringen gäller från den 1 juni 2017. Den nya ersättningen kommer att gälla för samtliga delar av uppdraget. Inga andra förändringar i ersättningssystemet har gjorts.

2.4 Pågående utvecklingsarbete

Arbetet med *Morgondagens hemtjänst*; att effektivisera planeringen av utförandet i egen regi/verksamheten, införa digital tid- och insatsrapportering för samtliga utförare samt skapa en högre grad av likställighet i biståndsbedömningen, inleddes under 2016 och pågår alltjämt. De förväntade effekterna av införandet av digital tid- och insatsrapportering är att debiteringen ska stämma överens med den utförda tiden. När det nya systemet har varit i drift en tid förväntas också myndigheten få en tydligare bild av den egentliga tidsåtgången för beviljade insatser. Sammantaget är den långsiktiga förväntade effekten av utvecklingsarbetet att de insatser som utförs ska spegla det biståndsbedömda behovet.

¹ Se exempelvis *Val av ersättningsmodell och beräkning av ersättningsnivå*, 2008, Sveriges kommuner och landsting

2.5 Velfärdsutredningen

En utredning som varit av intresse i sammanhanget är Velfärdsutredningen, som har haft i uppdrag att föreslå ett nytt regelverk för offentlig finansiering av privat utförda velfärdstjänster samt att se över de regelverk som i dag används när privata aktörer utför velfärdstjänster. Det handlar om regelverket för upphandling och lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Ett första betänkande presenterades i november 2016, Ordning och reda i velfärden (SOU 2016:78)².

De huvudsakliga förslagen i betänkandet kan sammanfattas enligt nedan:

- att det bör införas en reglering som syftar till att offentliga medel som är avsedda för velfärdsverksamhet i huvudsak ska användas till den verksamhet medlen är avsedda för
- endast juridiska personer som har tillstånd ska få ta emot offentlig finansiering inom velfärdssektorerna
- begränsningar av rörelseresultat

I betänkandet föreslås vidare att upphandlingar av velfärdstjänster vars värde överstiger 750 000 euro ska regleras i ett nytt kapitel i LOU, samt införande av en bestämmelse som tillåter att deltagandet i ett upphandlingsförfarande under vissa förutsättningar reserveras för organisationer som bl.a. återinvesterar eventuell vinst i verksamheten.

Dessutom föreslås att nuvarande lag om valfrihetssystem ersätts med en ny lag, där förvaltningslagen (1986:223) (FL) ska tillämpas vid handläggningen av ärenden, vilket inte är fallet enligt nuvarande LOV. Även vissa bestämmelser i FL som gäller vid myndighetsutövning, så som rätten att få del av uppgifter som tillförts ärendet genom någon annan och rätten att yttra sig över uppgifterna innan ärendet avgörs, ska gälla enligt lagen.

I slutbetänkandet, *Kvalitet i velfärden – bättre upphandling och uppföljning*, redovisas hur bättre kvalitetskrav och system för uppföljning kan utformas för velfärdstjänster. Utredningen argumenterar för att kvalitetsmätning inom velfärdssektorn är komplicerat, men att krav på kvalitet likväl behöver utvecklas och att kommunerna behöver stöd i detta. Utredningen vill peka på behovet av en mer personcentrerad omsorg, att jämlikhet är en viktig del av velfärden, vikten av personalens kompetens, behovet av tydliga krav, uppföljning och insyn samt den statliga tillsynens roll. Det framförs också att Upphandlingsmyndigheten bör ges ökade resurser för att stötta kommunerna i att formulera bra krav vid upphandlingar.

2.6 Ny upphandlingslagstiftning

Sedan den förra upphandlingen av hemtjänst gjordes har en ny upphandlingslagstiftning trätt i kraft. Utifrån de nya upphandlingsdirektiven som antogs av EU 2014 har den tidigare LOU ersatts av en ny lagstiftning från den 1 januari 2017. I och med detta upphörde uppdelningen i A- och B-tjänster. De tidigare B-tjänsterna benämns nu som "sociala och andra särskilda tjänster". Dessa tjänster ska enligt de nya direktiven annonseras i hela EU om värdet av det

² Sveriges kommuner och landsting (SKL) anförde i en kommentar på sin sida 10 mars 2017 följande: "Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) är positiv till stora delar av delbetänkandet "Ordning och reda i velfärden", men menar samtidigt att utredningens konsekvenser är svåra att bedöma. SKL anser även att förslagen riskerar att bli administrativt betungande och kostsamma."

<https://skl.se/tjanster/press/nyheter/nyhetsarkiv/merordningochredaivalfardenbehovs.11593.html>.

aktuella kontraktet överstiger det tröskelvärde som fastställts för dessa tjänster.³ Formerna för detta avgör dock den upphandlande myndigheten själv.

Möjligheten till valfrihet inom ramen för LOU styrs av de grundläggande principerna. För ett ramavtal för vård- och omsorgstjänster finns möjligheten att i fördelningsnyckeln ha enskildas val eller behov. Det kan kombineras med rangordning för de personer som inte kan eller vill välja. Det ska dock tydligt framgå hur detta ska gå till så att leverantörerna förstår vad som kommer ligga till grund för att få brukare. Frågan om hur fysiska personers val och behov ska hanteras utifrån den nya LOU är dock inte helt klarlagd, men Upphandlingsmyndigheten förväntas få i uppdrag att ta fram en vägledning om tillämpningen av bestämmelsen om fördelningsnyckel, särskilt med avseende på möjligheten att ta hänsyn till fysiska personers val och behov.⁴

2.5 Brukarnöjdhet

Brukarnöjdhet brukar anses vara en av de viktigaste resultatparametrarna. Utifrån resultaten av de brukarundersökningar som har genomförts av Socialstyrelsen, finns dock anledning att vara försiktig med slutsatser. Bristande svarsfrekvens, stort tolkningsutrymme av frågor samt det faktum att det många gånger är anhöriga som fyller i enkäten behöver tas i beaktande.

Likväl finns anledning att följa den övergripande trenden när det gäller brukarnöjdheten. Den totala brukarnöjdheten sjönk från 86 procent 2014 till 78 procent 2015. Resultatet 2016 visar dock att den totala nöjdheten ökat igen, till 83 procent⁵.

Tabell 1 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)

Helhetssyn hemtjänst andel %	2014	2015	2016
Södertälje	86	78	83

I Upphandlingsutredningen 2010, som presenterades 2013, berördes frågan om enskildas val i förhållande till dåvarande upphandlingslagstiftning. Det konstaterades att ett stort antal utförare i ett valfrihetssystem enligt LOV, som är en erfarenhet från främst hemtjänst i storstadsregionerna, gör valet svårare för den enskilde samtidigt som administrationen ökar för den myndighet som ska följa upp avtalen.

En målsättning med nuvarande modell var att erbjuda brukarna i Södertälje valfrihet, men med ett begränsat antal utförare. Hur man som brukare uppfattar valsituationen är dock inte entydigt. För en del räcker det med möjligheten att få göra ett val, eller lämna önskemål, medan andra upplever att de fått göra ett reellt val om de också omgående får den utförare de önskar.

³ 6 855 225 kr. Se www.upphandlingsmyndigheten.se för mer information

⁴ Stycket bygger på information från Upphandlingsmyndigheten samt prop. 2015/16:195 del 1 s. 520

⁵ Socialstyrelsens undersökning *Så tycker de äldre om äldreomsorgen 2016*

I Socialstyrelsens undersökning får brukarna svara på frågan om de fått välja utförare. Utifrån resultatet kan några intressanta iakttagelser göras. För Södertäljes del har andelen som uppgett att de fått välja utförare minskat i förhållande till föregående resultat, från 83 till 77 procent⁶. En intressant jämförelse kan dock göras med kommuner med hög andel privata utförare, Nacka, Huddinge och Stockholm samt två kommuner som inte har valfrihetssystem, Eskilstuna och Botkyrka. I förhållande till kommunerna med hög andel privata utförare så anger brukarna i Södertälje att de fått välja utförare i högre utsträckning än i både Huddinge och Stockholm. Noterbart är också att i kommunerna utan valfrihetssystem skiljer sig andelen som svarat att de fått välja utförare relativt mycket. I dessa båda kommuner har också väsentligt färre svarat att det fått välja utförare jämfört med såväl Södertälje som Nacka, Huddinge och Stockholm.

Tabell 2 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - välja utförare, andel (%)

Välja utförare, andel (%)	Kommun	2014	2015	2016
	Botkyrka	15	25	20
	Eskilstuna	32	32	31
	Huddinge	76	76	74
	Nacka	84	85	88
	Stockholm	71	73	73
	Södertälje	79	83	77
	Riket	53	55	56

Precis som när det gäller den övergripande brukarnöjdheten varierar resultaten även här över tid, och någon entydig bild framträder inte. Det finns dock anledning att fortsätta följa utvecklingen av brukarnas uppfattning av såväl hemtjänsten som helhet som möjligheten att välja utförare.

2.6 Införande av kommunal hemsjukvård

Enligt beslut 2016 har landstinget och Kommunförbundet Stockholms län kommit överens om att inleda en process för att skatteväxla hemsjukvården till kommunerna 2020. Ett arbete inleds under 2017 för att fastställa förslag till omfattning och nivå på skatteväxlingen. Beslut från länets samtliga kommunfullmäktige samt landstingsfullmäktige ska finnas senast till hösten 2018. Ett beslut om kommunal hemsjukvård kommer att innebära nya arbetsformer för hemtjänsten och den hälso- och sjukvårdspersonal som ska utföra hemsjukvård. Ett överförande av hemsjukvård till kommunerna medför att beslut behöver tas i kommunen om i vilken regi den ska bedrivas. Beroende på val av styrmodell i kommunerna kan hemsjukvården utföras på olika sätt; i egen regi, av kommunala bolag eller via andra upphandlade aktörer.

⁶ Ibid.

3 Fortsatt utförande av hemtjänst enligt nuvarande modell – överväganden och förslag

Kontoret avser att nyttja det sista optionsåret i föreliggande avtal. Detta innebär att nuvarande leverantörer erbjuds ett avtal till november 2018. I det fall en eller flera leverantörer inte förlänger sina avtal behöver kommunens egenregiverksamhet tillfälligt ta över befintliga brukare.

Den fortsatta minskningen av antalet utförda timmar inom hemtjänsten och nettokostnaden visar att kontroll har uppnåtts. Arbetet med att effektivisera hemtjänsten i egen regi och att skapa högre rättssäkerhet och kvalitet genom bland annat införande av digital tid- och insatsrapportering pågår. Den nya LOU som började gälla 2017 medger ett fortsatt system för brukarval enligt Södertäljes modell. Valfrihetsutredningens förslag om vinsttak och eventuell ny lag för valfrihetssystem har ännu inte behandlats av riksdagen.

Mot bakgrund av ovanstående och att Södertälje kommuns modell för hemtjänst uppfyllt de målsättningar som kommunfullmäktige satt upp för verksamheten föreslår kontoret att ny upphandling av utförande av hemtjänst enligt LOU görs.

En förnyad upphandling bör annonseras senast i februari 2018. Ett arbete med att ta fram kravspecifikation och göra andra förberedelser behöver därmed ske under hösten 2017.

3.1 Förutsättningar för en fortsatt hållbar modell

Syftet med nuvarande modell för hemtjänst var att nå ut till både stora, mellanstora och mindre leverantörer och spannen var därför anpassade så att det var rimligt för leverantörerna att vilja/kunna lämna anbud. 55 procent av volymen var tilldelad kommunens egen regi och övriga 45 procent konkurrensutsattes. I förfrågningsunderlaget utgick tilldelningen utifrån en halvårsprognos av det totala antalet biståndsbedömda timmar, som då beräknades till ca 429 830 timmar.

Vid beslut om ny upphandling behöver några ställningstaganden göras. De biståndsbedömda timmarna har sedan 2016 visat en nedåtgående trend. I uppföljningen av den nya modellen för hemtjänst 2016 konstaterades att minskningen av det totala antalet timmar inom hemtjänsten får en effekt för samtliga utförare när det gäller volymen timmar utifrån procentfördelningen, inte minst för utförarna med 4 procent av uppdraget. För att utföraren ska kunna driva sin verksamhet utifrån en minskad timvolym och föreliggande procentsatser bedömer kontoret att det krävs en relativt stor effektivisering. För att ge de mindre tilldelningarna möjlighet att bedriva verksamheten med god kvalitet bör därför alternativet att förändra volymen genom ändrad procentfördelning och samtidigt se över ersättningsmodellen övervägas. Slutligen kan konstateras att en ny konkurrensutsättning av hemtjänstuppdraget kan innebära att helt eller delvis nya aktörer blir aktuella. Det behöver därför också säkerställas i en plan hur en övergång av brukare ska genomföras om andra leverantörer får avtal än de som är avtalsleverantörer idag.

Andra aspekter för en långsiktigt hållbar modell, exempelvis krav på kvalitet och utvecklade former för en god uppföljning blir centrala att beakta i kommande arbete med att förbereda en förnyad upphandling.

3.2 Förslag på tidplan och modell för ny upphandling enligt LOU

Tidplan

Tidplanen för en förnyad upphandling enligt LOU visas i tabellen nedan:

Moment	Tidpunkt
Förberedelser och framtagande av kravspecifikation	Hösten 2017
Annonsering i Tendsign	v 8 19-23 februari 2018
Anbud in	v13 26-30 mars 2018
Utvärdering klar	v18-19 30 april - 11 maj 2018
Avtal tecknas	v 22 28 maj - 1 juni 2018
Tid för eventuell överprövning	Ca 4 månader
Eventuellt nytt avtalstecknande	v 39 28 september 2018

Förslag på modell för upphandlingen

För att fortsatt möjliggöra för leverantörer av olika storlek att lämna anbud i upphandlingen föreslås en fortsatt procentfördelning. Kontoret föreslår dock att andelen för egen regi respektive upphandlad volym justeras för att ta hänsyn till de förändrade villkor som minskningen av antalet beviljade timmar medför. För att ge samtliga utförare i systemet så likvärdiga villkor som möjligt föreslås att andelen timmar som tillfaller egen regi, ligger i ett spann om 40 - 55 procent och att det är kommunstyrelsen, som beslutar exakta fördelningen mellan egen regi och externa leverantörer.

Förslaget innebär att andelen timmar för egen regi ligger mellan 40 - 55 procent. Detta innebär således att 60 - 45 procent konkurrensutsätts. Två externa leverantörer föreslås få 4 - 6 procent, en leverantör 9 - 12 procent och två leverantörer 14 - 18 procent beroende på vilket beslut som fattas i kommunstyrelsen. En beräkning har gjorts utifrån en ersättningsnivå på 390 kronor och den sammantagna bedömningen är att denna fördelning ger skäliga villkor för utförande av hemtjänst.

För att ytterligare säkerställa en effektiv och hållbar modell föreslås dock att en översyn av ersättningsmodellen görs, där även möjligheten att införa momskompensation övervägs.

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-05-05

Social- och omsorgskontoret

Omsorgsnämnden

Socialnämnden

Äldreomsorgsnämnden

Ärende 15

Yttrande angående programsamråd för Östertälje

Dnr: OMS 17/011, SN 17/031, ÄON 17/018

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadskontoret har bjudit in till programsamråd angående förslag till program för området kring Östertälje station i Södertälje.

Syftet med programmet är att belysa olika möjliga sätt att utveckla området med bostäder och verksamheter samt att skapa en god livsmiljö. Området består av Östertälje, Viksängen, villabebyggelsen i Rosenlund, Fornhöjden, Glasberga samt verksamhetsområdena Igelstaverket och Gärtuna. Fram till år 2036 ska 20 000 nya bostäder byggas i kommunen och Östertälje är ett av flera utpekade områden. Programmet innehåller också ett fördjupat program för stationsområdet vid Östertälje station som underlag för kommande detaljplan. Eventuella synpunkter kan lämnas till och med 26 maj 2017.

Programmet innehåller en övergripande beskrivning av det nämnda geografiska området. Det fördjupade programmet för Östertälje station innebär bland annat ett nytt resecentrum med bättre tillgänglighet än det nuvarande. Idag saknas det exempelvis vänthall, offentlig toalett och med hiss krävs två separata hissfärder mellan bussterminal och perrong.

Social- och omsorgskontoret har skrivit ett förslag till yttrande om att samhällsbyggnadskontoret vid större ärenden bör ha en dialog med social- och omsorgskontoret för att säkerställa att stadens behov av sociala insatser tillgodoses.

Kontoret föreslår att nämnden antar kontorets förslag till yttrande över programsamråd Östertälje, daterad 2017-05-05, och överlämnar det till samhällsbyggnadskontoret.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2017-05-05
- Yttrande över programsamråd Östertälje, daterad 2017-05-05
- Samhällsbyggnadskontorets förslag till program för området kring Östertälje station i Södertälje på Södertälje kommuns webbplats: www.sodertalje.se/program/ostertalje

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet har inga direkta ekonomiska konsekvenser eller behov av finansiering.

Kontorets förslag till omsorgsnämnden:

1. Nämnden antar kontorets förslag till yttrande över programsamråd Östertälje, daterad 2017-05-05, och överlämnar det till samhällsbyggnadskontoret.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Kontorets förslag till socialnämnden:

1. Nämnden antar kontorets förslag till yttrande över programsamråd Östertälje, daterad 2017-05-05, och överlämnar det till samhällsbyggnadskontoret.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Kontorets förslag till äldreomsorgsnämnden:

1. Nämnden antar kontorets förslag till yttrande över programsamråd Östertälje, daterad 2017-05-05 och överlämnar det till samhällsbyggnadskontoret.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Lenita Granlund

Socialdirektör

Charlotte Fagerstedt

Utredare

Handläggare: Charlotte Fagerstedt

Utredare

Social- och omsorgskontoret

Telefon (direkt): 08-523 066 76

E-post: charlotte.fagerstedt@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

Samhällsbyggnadskontoret - Plan

YTTRANDE

2017-05-05

Social- och omsorgskontoret

Socialnämnden

Äldreomsorgsnämnden

Yttrande angående programsamråd för Östertälje

Dnr: SN 17/031, ÄON 17/018

Samhällsbyggnadskontoret har bjudit in till programsamråd angående förslag till program för området kring Östertälje station i Södertälje.

Södertälje är i en expansiv fas och det är viktigt att nämndernas ansvarsområden beaktas i planerandet av nya bostadsområden. En synpunkt till planen är därför att samhällsbyggnadskontoret i alla större ärenden har en dialog med social- och omsorgskontoret för att säkerställa stadens framtida behov av sociala insatser. Vidare önskar nämnderna att byggnationen även innebär hyresrätter där kommunen har möjlighet att få tillgång till kommunkontrakt för ett antal lägenheter.

Handläggare: Charlotte Fagerstedt

Utredare

Social- och omsorgskontoret

Telefon (direkt): 08-523 066 76

E-post: charlotte.fagerstedt@sodertalje.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2017-02-09

Social- och omsorgskontoret

Äldreomsorgsnämnden

Omsorgsnämnden

Ärende 16

Revidering av riktlinjer för avgifter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Dnr: OMS 16/098

ÄON 16/090

Sammanfattning av ärendet

Vid nämndernas sammanträden 2016-01-31 (ÄON) och 2016-02-02 (OMS) antog nämnderna social- och omsorgskontorets förslag till reviderade riktlinjer för avgifter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

En viss justering av dessa föreslås nu efter att avgiftshandläggare på myndigheten för äldre- och personer med funktionsnedsättning gått igenom en kammarrättsdom från 2005. I domen fastslår kammarrätten att kommunen alltid ska ta hänsyn till dubbla boendekostnader vid flytt till särskilt boende. Vid avgiftsberäkning anses tre månader vara en rimlig övergångstid för den enskilde att undanhålla medel avseende hyra för en tidigare bostad. Denna rätt anses föreligga oberoende av den enskildes eventuella förmögenhet.

Social- och omsorgskontoret förslår att nämnden antar kontorets förslag till reviderade riktlinjer för avgifter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2017-02-09

Förslag till reviderade riktlinjer för avgifter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Ärendet

Vid nämndernas sammanträden 2016-01-31 (ÄON) och 2016-02-02 (OMS) antog nämnderna social- och omsorgskontorets förslag till reviderade riktlinjer för avgifter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

En viss justering av dessa föreslås nu efter att avgiftshandläggare på myndigheten för äldre- och personer med funktionsnedsättning gått igenom en kammarrättsdom från 2005. I domen fastslår kammarrätten att kommunen alltid ska ta hänsyn till dubbla boendekostnader vid flytt till särskilt boende. Vid avgiftsberäkning anses tre månader vara en rimlig övergångstid för den

enskilde att undanhålla medel avseende hyra för en tidigare bostad. Denna rätt anses föreligga oberoende av den enskildes eventuella förmögenhet.

Mot bakgrund av kammarrättsdomen har följande stycke strukits under listan av individuella tillägg som kräver en ansökan från den enskilde.

”Kostnader för dubbla hyror i samband med avyttring av hyresrätt eller vid provboende för den som beviljats parboende.” (sid 6)

Utöver detta har ytterligare ett stycke har strukits.

”I vissa fall är det inte möjligt för den enskilde att säga upp hyreskontrakt för sin tidigare bostad i direkt anslutning till inflytt till särskilt boende med hyreskontrakt.

Den enskilde kan då ansöka om jämkning av omsorgsavgiften i maximalt tre månader. Det gäller endast om den enskilde inte har kontanter eller lätt realiserbara tillgångar (aktier, fonder, obligationer mm) som överstiger två prisbasbelopp.” (sid 9)

Detta stycke har ersatts med texten:

”I vissa fall är det inte möjligt för den enskilde att säga upp sitt hyreskontrakt/sälja sin tidigare bostad i direkt anslutning till inflytt till särskilt boende med hyreskontrakt.

Den enskilde kan då få jämkning av omsorgsavgiften i maximalt tre månader.”

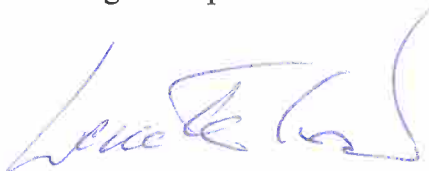
Social- och omsorgskontoret förslår att nämnden antar kontorets förslag till reviderade riktlinjer för avgifter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

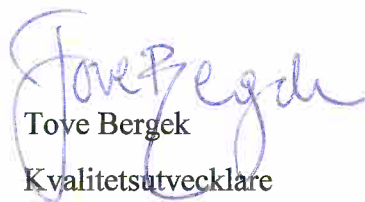
Kontorets förslag till nämnden:

Nämnden antar kontorets förslag till reviderade riktlinjer för avgifter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Lenita Granlund

Socialdirektör

Tove Bergek

Kvalitetsutvecklare

Handläggare: Tove Bergek

Kvalitetsutvecklare

Telefon (direkt): 08-523 03 592

E-post: tove.bergek@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Akten

Myndigheten för äldre och personer med funktionsnedsättning

Riktlinjer

- **för avgifter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning**

Innehållsförteckning

Allmänt	3
Avgiftsbeslut.....	3
Beslutsunderlag.....	3
Uppgiftsvägran.....	3
Avgiftsunderlag	4
Beräkning av inkomst	4
Inkomster	4
Utländska pensioner och ersättningar till krigsinvalider mm.	4
Inkomst av kapital.....	4
Beräkning av makars inkomster.....	4
Beräkning av inkomst vid utmätning och skuldsanering	4
Förbehållsbelopp	5
Minimibelopp.....	5
Lagstadgade minimibelopp i socialtjänstlagen	5
Individuellt tillägg.....	5
Individuellt tillägg för mat.....	6
Individuellt tillägg för god man eller förvaltare	6
Beräkning av boendekostnaden	6
Beräkning av boendekostnad för makar och andra sammanboende	7
Jämkning med anledning av dubbla hyreskostnader	7
Avgiftsutrymme.....	8
Uträkning av avgiftsutrymme	8
Inget eller negativt avgiftsutrymme.....	8
Avgifter.....	8
Maxavgift.....	8
Avgiftsbelagda insatser	8
Regler vid start, avslut och uppehåll av insatser.....	9
Regler för ändring av avgifter.....	9
Debitering	9

Allmänt

Dessa riktlinjer behandlar avgifter för insatser som beviljats enligt SoL för äldre personer (65 år och äldre) och personer med funktionshinder (yngre än 65 år). Avgifterna regleras i 8 kap. Socialtjänstlagen (SoL).

Av lagen framgår att:

- avgifterna ska vara skäliga,
- avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnader,
- avgifterna ska differentieras med hänsyn till den enskildes ekonomiska förhållanden,
- den enskilde ska förbehållas tillräckliga medel för sina normala levnadsomkostnader (förbehållsbelopp).

Avgiftsbeslut

Ett avgiftsbeslut enligt SoL baseras på en individuell ekonomisk utredning med syfte att fastställa den enskildes avgiftsunderlag, faktiska boendekostnad, minimibelopp, med hänsyn tagen till eventuella individuella tillägg och/ eller avdrag, samt förbehållsbelopp.

Ett avgiftsbeslut enligt 8 kap SoL är ett myndighetsbeslut (ex. bistånd enl. 4 kap. SoL). Beslut om avgift ska fattas i samtliga ärenden som rör insatser enligt SoL och som är avgiftsbelagda enligt kommunens avgiftssystem. Den enskilde ska alltid få ett beslut om sin individuella avgift. Om insatserna eller andra faktorer som påverkar avgiftens storlek, förändras fattas nytt avgiftsbeslut. Beslut om avgift fattas enligt 8 kap 2-9 §§ SoL i enlighet med dessa riktlinjer.

Den enskilde kan överklaga beslut om avgift, beräkning av avgiftsunderlag, boendekostnad eller minimibelopp till förvaltningsrätten (16 kap 3 § SoL).

Beslut om avgift enligt 8 kap 2-9 §§ SoL fattas av delegat enligt delegationsordning.

Beslutsunderlag

Vid handläggning av nya ärenden inhämtar handläggare uppgifter från Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och i vissa fall skattemyndigheterna men den enskilde ska inkomma med underlag i form av uppgifter om aktuella inkomster och aktuell boendekostnad. Det är även den enskildes skyldighet att inkomma med nytt underlag vid förändring av de ekonomiska förutsättningarna.

Samtliga avgiftsbeslut för pågående avgiftsbelagda insatser revideras årligen. Nya avgiftsbeslut fattas efter att systemet uppdateras med hänsyn till nytt prisbasbelopp, nya avgifter och ny inkomstuppgifter från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheterna

Uppgiftsvägran

Den enskilde som inte lämnar uppgifter för avgiftsprövningen debiteras högsta avgift till dess att inkomst och uppgiftblanketten lämnats. Den enskilde har 10 dagar på sig att inkomma med uppgifter. Inkommer den enskilde med uppgifterna senare registreras de då och den enskildes avgift kan komma att ändras från och med den månad de inkommer till myndigheten.

Avgiftsunderlag

Beräkning av inkomst

Med avgiftsunderlag avses den inkomst den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna, fördelad med lika belopp per månad. Inkomsten ska enligt 8 kap 4 § SoL beräknas med tillämpning av 102 kap 29 § 1, 2, 4 och 5 socialförsäkringsbalken (SFB).

Inkomster

Med inkomst avses alla former av pensioner såsom garantipension, tjänstepension, tilläggspension, och privata pensionsförsäkringar m.fl. Vidare beaktas aktuella inkomster av tjänst, näringsverksamhet, kapitalinkomster och livränta vid avgiftsunderlaget. Inkomsten beräknas *före* skatt.

Även vissa skattefria inkomster räknas som inkomst och ska tas med i avgiftsunderlaget. Bostadsbidrag, bostadstillägg för pensionärer (BTP) och särskilt bostadstillägg för pensionärer (SBTP), kommunalt bostadsbidrag för handikappade (KBH), äldreförsörjningsstöd (ÄFS) och andra månadsvis regelbundna bidrag räknas som inkomst (dock inte; handikappersättning, försörjningsstöd, assistansersättning, barnbidrag samt ersättning som betalas ut från kapitalförsäkringar).

I de fall den enskilde sökt men ännu inte fått beslut om bostadsbidrag, bostadstillägg eller KBH kan detta inte medräknas i avgiftsunderlaget. Om den enskilde senare beviljas bostadsbidrag eller bostadstillägg retroaktivt, kan detta räknas med som en inkomst från den dag uppgiften inkommer till myndigheten.

Utländska pensioner och ersättningar till krigsinvalider mm.

I regel räknas utländska pensioner som inkomst. Omkostnader för vård, omsorg och boende med heldygnsomsorg kan under vissa förutsättningar debiteras finska staten genom Statskontoret i Helsingfors (SKL Cirkulär 2001:86).

Skadestånd som betalas ut av svenska staten räknas inte som inkomst. Detsamma gäller även ersättning till offer för nationalsocialistisk förföljelse. (SFS 1956:29)

Inkomst av kapital

Kapitalvinster avser alla typer av skattepliktiga ränteinkomster, utdelningar och kapitalvinster vid försäljning av tillgångar. Det framgår av den enskildes deklaration vad som är kapitalinkomster. Ett eventuellt underskott av kapital minskar inte avgiftsunderlaget storlek.

Beräkning av makars inkomster

Som huvudregel räknas makars inkomster samman och fördelas med hälften vardera. Andra sammanboendes inkomster räknas var för sig.

Beräkning av inkomst vid utmätning och skuldsanering

Vid utmätning och skuldsanering ser Kronofogdemyndigheten till att den enskilde förbehålls utrymme att kunna betala sin avgift för hemtjänst eller andra insatser till kommunen. Således ska den enskildes beräknade inkomst före utmätning av lön eller skuldsanering hos Kronofogdemyndigheten ligga till grund för avgiftberäkningen.

Förbehållsbelopp

Med förbehållsbelopp avses det belopp som den enskilde ska förbehållas av sina egna medel innan individuell avgift för hemtjänst, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård fastställs. Den enskildes förbehållsbelopp uppgår till summan av den enskildes minimibelopp och dennes boendekostnad.

Minimibelopp

Minimibeloppets nivå bestäms utifrån prisbasbeloppet som årligen fastställs av regeringen, enligt lagen om allmän försäkring (1962:381). Minimibeloppet ska täcka normalkostnader för:

- livsmedel, alla måltider,
- kläder, skor, fritid och hygien,
- förbrukningsvaror,
- dagstidning, telefon,
- Radio- och TV-avgift,
- möbler och husgeråd,
- hemförsäkring,
- hushållsel,
- resor (inkl. färdtjänst)
- tandvård,
- öppen hälso- och sjukvård,
- läkemedel

Kostnaderna för dessa poster utgår från konsumentverkets beräkningar av skäliga levnadskostnader.

Lagstadgade minimibelopp i socialtjänstlagen

Minimibeloppet ska enligt 8 kap 7 § SoL utgöra lägst en tolftedel av

- 1,3546 gånger prisbasbeloppet för ensamstående eller
- 1,1446 gånger prisbasbeloppet för var och en sa sammanlevande makar eller sambor.

Vid beräkning av avgifter för personer som är under 65 år är minimibeloppet 10 % högre.

Minimibeloppet för makar som inte delar hushåll beräknas på samma sätt som för ensamstående.

Individuellt tillägg

Det kan finnas särskilda omständigheter när den enskilde har fördyrade levnadsomkostnader inom ramen för de poster som det lagstadgade minimibeloppet ska täcka. Det kan också förekomma att den enskilde därutöver, av olika skäl, har andra levnadsomkostnader än dessa (8 kap. 8 § SoL).

I dessa fall ska nivån på minimibeloppet höjas i skälig omfattning under förutsättningar att:

- Kostnaden är av den karaktären att den bör tillgodoses inom ramen för minimibeloppet
- Kostnaden är av varaktig karaktär

- Kostnaden får ej understiga 200 kr/ månad

En förutsättning för att individuellt tillägg ska bli aktuellt är att den enskilde lämnat uppgifter för avgiftsprövning.

Individuellt tillägg görs som regel när:

- Mat erhålls via hemtjänst, i särskilt boende, i korttidsboende eller i dagverksamhet
- Hushåll med barn under 18 år

Det finns också individuella tillägg som kräver en ansökan från den enskilde. Dessa tillägg görs efter prövning av handläggare:

- Kostnader för god man och förvaltare
- Underhållsbidrag som betalas ut till den enskildes barn: Kostanden ska alltid styrkas av intyg från försäkringskassan.
- Fördyrad kost på grund av specialkost (om detta inte täcks av handikappersättning eller ingår i högkostnadsskyddet). Kostnaderna ska alltid styrkas med läkarintyg och kvitton.
- Kostnader för personliga hjälpmedel (om detta inte täcks av handikappersättning eller ingår i högkostnadsskyddet). Kostnaderna ska alltid styrkas med läkarintyg och kvitton.
- Kostnader till följd av funktionsnedsättning (om detta inte täcks av handikappersättning eller ingår i högkostnadsskyddet). Kostnaderna ska alltid styrkas med läkarintyg och kvitton.
- ~~Kostnader för dubbla hyror i samband med avyttring av hyresrätt eller vid provboende för den som beviljats parboende.~~

Individuellt tillägg för mat

Individuellt tillägg görs som regel om den enskilde är beviljad:

- matalådor som levereras i ordinärt boende
- korttidsboende
- särskilt boende
- dagverksamhet

Det individuella tillägget ska kompensera för de fördyrade matkostnader som insatserna medför. Tillägget görs utifrån ett schablonbelopp och oberoende av kostnadens storlek, dvs. den kan vara lägre än 200 kr per månad.

Individuellt tillägg för god man eller förvaltare

Om den enskilde själv betalar arvode/omkostnad för god man eller förvaltare görs ett individuellt tillägg som motsvarar den enskildes faktiska kostnad för arvodet/ omkostnaden (dvs. årskostnaden dividerat med 12). Den enskilde måste styrka kostnaden genom att lämna kopia på utdrag från överförmyndarnämnden.

Beräkning av boendekostnaden

Boendekostnaden är en del av den enskildes förbehållsbelopp och kan ha stor betydelse för den enskildes avgift. Det är därför viktigt att uppgift om boendekostnaden stämmer. Vid beräkning av den enskildes boendekostnad tillämpas Pensionsmyndighetens regler för bostadstillägg till

pensionärer m fl. Vid beräkning av kostnader för uppvärmning av bostad och vatten samt övrig drift tillämpas i första hand Pensionsmyndighetens schablonbelopp (PFS 2015:6).

Om det kan verifieras att den enskildes faktiska boendekostnad inte överensstämmer med uträkning i enlighet med Pensionsmyndighetens schablonbelopp, ska den enskildes faktiska boendekostnad ligga till grund för beräkning av dennes förbehållsbelopp. Som huvudregel ingår uppvärmning av bostad och vatten i hyran eller månadsavgiften, medan kostnaden för hushållsel normalt inte ingår. Undantag från huvudregeln förekommer dock. Då den enskilde har lån för sin bostad räknas 70 % av räntekostnaden som månadsavgift.

Olika beräkningar av boendekostnaden görs för:

- Hyresrätt
- Bostadsrätt
- Villa

Beräkning av boendekostnad för makar och andra sammanboende

Boendekostnaden fördelas lika mellan den enskilde och övriga vuxna personer som denne eventuellt delar bostaden med (t.ex. make/maka, sambo eller andra vuxna personer).

Jämkning med anledning av dubbla hyreskostnader

~~I vissa fall är det inte möjligt för den enskilde att säga upp hyreskontrakt för sin tidigare bostad i direkt anslutning till inflytt till särskilt boende med hyreskontrakt.~~

~~Det gäller endast om den enskilde inte har kontanter eller lätt realiserbara tillgångar (aktier, fonder, obligationer mm) som överstiger två prisbasbelopp.~~

~~Om den enskilde beviljats plats på särskilt boende och dennes make/ maka/ sambo, i enlighet med 4 kap 1c § beretts möjlighet att flytta med kan maken/ makan/ sambon välja att provbo på boendet under maximalt sex månader. Under denna tidsperiod görs ett tillägg för dubbla hyror.~~

~~I vissa fall är det inte möjligt för den enskilde att säga upp sitt hyreskontrakt/sälja sin tidigare bostad i direkt anslutning till inflytt till särskilt boende med hyreskontrakt.~~

~~Den enskilde kan då få jämkning av omsorgsavgiften i maximalt tre månader.~~

Jämkning med anledning av dubbla boendekostnader

~~I vissa fall är det inte möjligt för den enskilde att säga upp sitt hyreskontrakt/sälja sin tidigare bostad i direkt anslutning till inflytt till särskilt boende med hyreskontrakt.~~

~~Om den enskilde beviljats plats på särskilt boende och dennes make/ maka/ sambo, i enlighet med 4 kap 1c § beretts möjlighet att flytta med kan maken/ makan/ sambon välja att provbo på boendet under maximalt sex månader. Under denna tidsperiod görs ett tillägg för dubbla hyror.~~

Avgiftsutrymme

Genom att lägga ihop bostadskostnaden, det lagstadgade minimibeloppet samt i förekommande fall individuellt tillägg och/ eller avdrag får man fram förbehållsbeloppet. Förbehållsbeloppet dras sedan av från den sammanlagda inkomsten efter skatt, kyrkoskatt, begravningsavgift samt eventuellt bostadstillägg. Den återstående summan utgör den enskildes avgiftsutrymme och bestämmer vilken avgift som kan tas ut av den enskilde.

Uträkning av avgiftsutrymme

+nettoinkomst (efter skatt) per månad	
+nettoinkomst(efter skatt) av kapital per månad	+minimibelopp
+ev. bostadstillägg	+ev. individuellt tillägg
+ev. andra skattefria inkomster	+bostadskostnad
Summa = avgiftsunderlag	Summa = förbehållsbelopp

avgiftsunderlag

-förbehållsbelopp

Summa = avgiftsutrymme

Inget eller negativt avgiftsutrymme

I de fall den enskilde har 0 kronor eller ett negativt avgiftsutrymme, innebär det att ingen omsorgsavgift kan tas ut. Avgiften för mat påverkas inte av avgiftsutrymmet. Handläggaren är då skyldig att informera den enskilde om möjligheten att söka försörjningsstöd enligt SoL eller äldreförsörjningsstöd (ÄFS) hos Pensionsmyndigheten.

Avgifter

Maxavgift

I 8 kap. 5 § SoL, regleras en högsta avgift för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård. Avgifterna baseras i lagen på andel av prisbasbeloppet. I SoL finns också ett högkostnadsskydd i form av högsta avgift för boende som får debiteras i de fall boendekostnaden inte ska fastställas som hyra, dvs. bostad som inte omfattas av hyreslagen.

Avgiftsbelagda insatser

Avgift debiteras för följande biståndsbedömda insatser:

- Trygghetslarm
- Hemtjänst
- Leverans av matlådor
- Dagverksamhet
- Korttidsboende
- Hjälp i hemmet i form av personligt utformat stöd
- Avlösarservice för personer 65 år och äldre

- Boendeavgift om eget hyreskontrakt inte finns
- Snöskottning/ halkbekämpning

Oavsett insatsernas omfattning kan den enskilde aldrig debiteras högre avgift för insatserna än den lagstadgade maxtaxan. Det finns dock avgifter som undantas detta. Dessa är:

- Färdiglagade matportioner
- Mat på särskilt boende
- Förbrukningsarticklar i permanent vård- och omsorgsboende
- Mat på korttidsboende
- Vid dödsfall på särskilt boende eller korttidsboende debiteras dödsboet för bårtransport.

Avgiften för ovanstående insatser fastställs årligen av kommunfullmäktige i beslut om Mål och Budget.

Följande biståndsbedömda insatser är avgiftsfria:

- Ledsagning (om detta är enda insatsen)
- Avlösarservice upp till 8 timmar per månad (för personer över 65 år)
- Boendestöd inom psykiatri
- Digitalt trygghetsstöd

Regler vid start, avslut och uppehåll av insatser

För trygghetslarm och snöskottning/ halkbekämpning betalas hel månadsavgift oavsett när i månaden insatsen påbörjas eller avslutas.

Den enskilde betalar alltid för utförd tid. Om den enskilde är borta delar av en månad eller av annan anledning inte får beviljade insatser utförda kan detta innebära att avgiften reduceras. Reduktion sker enbart om kostnaderna för de utförda insatserna inte överskrider kommunens maxtaxa eller den enskildes avgiftsutrymme.

Kostnaden för mat reduceras alltid vid sjukhusvistelse och även vid övrig bortovaro, under förutsättning att den enskilde anmäler bortovaron till handläggare minst sju dagar i förväg.

Regler för ändring av avgifter

När avgiften beslutas ska alltid minimibeloppet bevakas. Om minimibeloppet inte uppnås ska avgiften sänkas. Det är kommunens skyldighet att besluta omnedsättning av avgiften. Den enskilde har rätt att få en individuell prövning. Skälen till individuell prövning kan exempelvis vara dubbla bostadskostnader och hänsyn till kvarboende makes ekonomi.

Den enskilde är skyldig att anmäla förändrade inkomst- förmögenhets- och bostadsförhållanden. Kommunen kan kontrollera de uppgifter som är offentliga hos andra myndigheter. Efter kontroll kan avgiften ändras.

Ändring av avgiften sker månaden efter det att förhållandena som påverkat avgiften förändras.

Debitering

Alla avgifter debiteras månadsvis i efterskott utom hyror som debiteras månadsvis i förskott.

Debitering av mat och hemtjänstavgifter sker månadsvis i efterskott. Kommunen fattar årligen beslut om vilken som är den lägsta avgift som kan faktureras per månad. Vid små avgiftsbelopp kan fakturering göras för en längre period.

Avgift för betalningspåminnelse tas ut enligt gällande förordning. Vid försenad betalning utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

ÄLDREOMSORGSNÄMNDEN

Nämnd	Dnr	Ärende	Anmärkning	Handläggare
30 maj				
Information		Framtidsfullmakt	15 minuter	Överförmyndaren Maria Wastesson
Information		Revisorernas plan		
Information		Riktlinjer avvikelse HSL, Lex Maria		
Beslut	17/003	Delårsbokslut		Maria Johansson
Beslut	17/005	Rapportering av ej verkställda beslut 2017, 1:a kvartalet		Mari Lindskog
Beslut	17/015	Framtida utförande av hemtjänst	KF 21/6	Lisa Mattsson
Beslut	17/018	Inbjudan till programsamråd ang förslag till program för området kring Östertälje station i Södertälje	Svar senast 170526, förlängt till efter nämnd. Omedelbar justering	Charlotte Fagerstedt
Beslut	16/083	Utvärdering av trivselsvårdinnor på Glasberga Vård- och Omsorgsboende		Tove Bergek
Beslut	16/090	Revidering av riktlinjer för avgifter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning		Tove Bergek
20 juni				
Beslut	17/016	Motion av Liberalernas fullmäktigegrupp (L) "Förstärk valfrihet och integritet på vård- och omsorgsboenden - starta pilotprojekt med japanska toaletter"	Svar senast 1 juli 2017	Therese Bladh

Information		Heltidsprojektet		
Information		Hållbar arbetshälsa och hållbart nära ledarskap		Petra Åkerlund
Information	16/020	Rapport om hur mat och måltidssituationen utvecklas på boende	2016- 04-26, § 60	Cathrine Persson + dietist
Beslut		Revidering av delegationsordning		

Ofördelade Nämnd-uppdrag				
Beslut Augusti		Riktlinjer Lex Sarah samt avvikelser		
Uppföljning september	16/027	Omvandla och utveckla verksamheten i nuvarande Bergviks vårdshus, utreda förutsättningarna för att låta en daglig verksamhet eller annan driftsform driva caféverksamhet i lokalerna	Se beslutet i protokoll från 2016-12-14	Charlotte Fagerstedt
Ej tidsbestämt				
September 2017	16/039	Uppdrag från ÄON att utarbeta en fördjupad analys (boendeplan)	ÄON 161004, § 136	Inga-Lena Palmgren
Beslut	17/	Revidering av delegationsordning (med anledning av nya hälso- och sjukvårdslag fr o m 170401)		Lena Karlsson Leksell
Information		Förenklat beslutsfattande och särskilda boendeformer för äldre		Lisa Mattsson
		Fördjupad boendeplan		
Beslut	17/026	Riktlinjer för bostadsanpassning		Therese Bladh
Beslut	17/027	Remiss – Förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län	Svar senast 31 augusti	

Beslut	17/028	Motion av Metin Hawsho (L) – Låt studenter och äldre bo tillsammans	Svar senast 31 augusti	
---------------	--------	---	-------------------------------	--